

Viewing Area / Memory Motel

– et værk af Nanna Debois Buhl

Nanna Debois Buhl (f. 1975) er uddannet fra Det Kgl. Danske Kunstakademi (2006) og har efterfølgende deltaget i The Whitney Museum Independent Study Program (2008-09). Hun har en lang række udstillinger og udsmykningsopgaver i Danmark såvel som i udlandet bag sig. Buhl arbejder primært inden for de kamerabaserede medier, så som video og fotografi, men har også lavet adskillige installationer samt mere performative værker. I sin praksis arbejder Buhl med sammenblandinger af forskellige virke-

lighedsplaner: drømmen, forestillingen, fortællingen, erindringen og den faktiske virkelighed. Eller hun sammenkobler forskellige felter, som almindeligvis eksisterer komplet uforbundne.

I serien *City Grammar: Stormy Weather*, som hun lavede sammen med Liz Linden i 2008-09, er det umiddelbare, visuelle motiv ødelagte og kasserede paraplyer, der ligger henslængte og forladte i New Yorks gader. Farvefotografierne af de efterladte paraplyer ledsages imidlertid af korte tekstfragmenter, som er hen-

tet fra radiostationen NPRs erhvervsnyheder fra samme dag, som den afbildede paraply er fotograferet. Sporene efter det konkrete uvejr blander sig således med reportager om verdensøkonomien, der ofte benytter sig af dramatiske meteorologiske metaforer. Som for eksempel i afbildningen fra den 21. november 2008 af en sammenfoldet sort paraply, der har mistet sit håndtag og nu ligger på våd, sort asfalt. Her siger teksten: »There's a hint of desperation in the air this morning.« Den særlige undergrundsøkono-

Nanna Debois Buhl | [Viewing Area / Memory Motel](#) | 2014 | Teknik: digitalt C-Print på halvmat Fuji papir | Format: hver 25,3 × 38 cm | Fotolaboratorium: Pernille Montage & LAB+, København | Oplag: 400 nummererede og signerede eksemplarer

Nanna Debois Buhl & Liz Linden | [Stormy Weather](#) | 2010 | Fra kunstnerbogen City Grammar: *Stormy Weather & Suitcase Wisdom*, Revolver Publishing, 2010

mi, som knytter sig til paraplysælgerens vejrafhængige og hastige omsætninger, sammenflettes på den måde med de nærmest organiske bevægelser i de globale finansielle markeder.

I videoværket *Looking for Donkeys* fra 2009 opsporer og dokumenterer Buhl en flok vilde og hvide æsler på den caribiske ø St. John, som er en tidligere dansk koloni. De vilde æsler på øen nedstammer angiveligt fra dyr, som de danske kolonisatorer i 1700-tallet importerede til at arbejde i sukkerplantagerne. Som en invasiv art med gode overlevelsessevner har æslerne tilpasset sig det caribiske klima og lever nu som en slags historiens spøgelse på øen, der i mellemtiden for størstepartens vedkommende er omdannet til et naturreservat for rige turister, mens øens fattige befolkning er

udgrænset til et mindre område af øen. I Buhls videoværk for to skærme følger man hendes afsøgninger af mennesketomme natur- og bylandskaber, mens en voice-over på lydsiden i associativ dagsbogsform fortæller om æslerne, deres historie og deres færden på øen. I smukke billeder og en fortælleform, der ejer poesiens rigdom på sansninger, mens den samtidig med historievidenskabens akkuratesse refererer faktuelle forhold fra kolonitiden, dokumenterer videoen jagten på de vilde æsler, som dog kun sjældent dukker op på billederne. Værket kommenterer både samtidens St. John og øens dybe og traumatiske rødder ned i kolonihistorien. Æslerne bliver sært hjemføgende vidnesbyrd om en fortid, som stadig afsætter sine tydelige spor på øens fauna såvel som på dens demografiske og økonomiske konjunkturer.

Til Den Danske Radeerforening har Nanna Debois Buhl lavet to fotografier, som begge er taget på rejser i USA. Værkets titel er *Viewing Area/Memory Motel*, som er hentet direkte ud af de skilte, der indtager en central plads i begge billeder. Det første fotografi er optaget ved *Meteor Crater*, et kilometerbredt og 50.000 år

Nanna Debois Buhl | *Donkey Studies #2* | 2008 | Teknik: inkjet print | Format: 90 × 59,5 cm

gammelt meteorkrater i Arizonas ørken. Det diminutive, runde skilt anviser »Indoor and Outdoor Viewing Areas«, hvorfra det enorme krater kan beses. I fotografiet fremtræder skiltet dog uforklaret midt i den røde stenørken, hvor dets prosaiske karakter står i skarp kontrast til det nærliggende, men ikke synlige meteorkraters sublime grandio-

sitet, skræmmende energiudladning og fremkaldelse af en næsten ufattelig historisk dybde. Det andet fotografi viser et lille motel i den lille kystby Montauk på Long Island, New York. I en pudsig omvendning af relation mellem det storladne og det mere ydmyge står skiltningens påberøbelse af erindringens bundløse dybder her i stærk kontrast til motellets lidne og anonyme udseende. Motellets navn, Memory Motel, virker med andre ord noget oppustet, når man sammenholder det med den uanseelige discountarkitektur, det er opført i. De to fotografier supplerer og kontrasterer således hinanden med deres respektive tematiseringer af tilgangen til hukommelsen og til fortidige begivenheder. Som i alle Buhls arbejder er der også i *Viewing Area/Memory Motel* tale om subtile og poetiske bearbejdelser af relationen mellem visualitet, tekst og historie – kompositorisk holdt i en stram frontal æstetik, der præcist refererer ind i den amerikanske fotografihistorie, og dermed også taler indirekte om en nationalt specifik billedhistorie.

Rune Gade, november 2014

Nanna Debois Buhl | *Donkey Studies #7* | 2008 | Teknik: inkjet print | Format: 90 × 59,5 cm

Kære medlemmer

Vi er glade for at kunne fortælle, at Kristoffer Hultenbergs kunstnerbog, som var foreningens seneste medlemsudsendelse, blev godt modtaget af medlemmerne; og at der var adskillige medlemmer, der samtidig benyttede lejligheden til at erhverve en af de tilbudte udgivelser, fra restoplæg af tidligere udgivelser i foreningens arkiv

Den aktuelle medlemsudsendelse

Det er en stor fornøjelse, at kunne sende jer et nyt værk af billedkunstneren Nanna Debois Buhl, der har udført et fotografisk værk med titelen *Viewing Area/Memory Motel*, til foreningens medlemmer.

For medlemmer og andre, der har fulgt foreningen i en årrække, er det ikke nyt, at vi udover grafiske blade i klassiske teknikker, udgiver fotobaserede værker. Det første, et analogt sort/hvidt foto af Krass Clement, udgav vi for 26 år siden. Herefter er fulgt analoge og digitale foto samt fotogravure af Martin Kippenberger, Olafur Eliasson, Erik Steffensen, Ann Lislegaard, Annika von Hauswolff, Simon Starling, Katya Sander, og senest for to år siden et lucia-print af Sophia Kalkau.

Vi håber, I vil tage godt imod Nanna Debois Buhls værk, som er nærmere omtalt i *Medlemsnyt*.

Et særlig tilbud

Medlemsnyt indeholder denne gang ingen tilbud om erhvervelse af tidligere udgivelser fra foreningens arkiv. Der er dog stadig enkelte eksemplarer tilbage i arkivet af flere af udgivelserne. I er velkommen til at spørge hvis der er noget, I har kig på.

Vi har i stedet et helt særligt tilbud, idet det er lykkedes at formå den amerikanske kunstner Sonia Landy Sheridan til at udføre 5 fotografiske værker til foreningen hver i et oplæg på 5, signeret, betitlet og nummereret 1/5-5/5. De kan erhverves til en medlempris på kun 2.000 kr. pr. stk

Sonia i computerens eventyrland

Sonia Landy Sheridan havde snakket uafbrudt i fem timer. Om sin opvækst i mellemkrigstidens Brooklyn i en familie, hvor man snakkede kunst og filosofi over aftensmaden og faren var redaktør for den socialistiske avis *The Daily Worker*. Om at være tolk da Stalin sendte formanden for det franske kommunistparti til USA for at fortælle amerikanerne, at de skulle lukke deres afdeling ned. Om kærligheden til den amerikanske historie og hendes farfars liv som cowboy. Om inspirationen fra Lázlo Moholy-Nagy og Johannes Ittens farveteorier. Om hvordan hun som ansat på The School of the Art Institute of Chicago i slutningen af 1960'erne havde stillet kopimaskiner til rådighed for de studerende, så de kunne trykke deres protestplakater. Om hvordan hun havde samarbejdet med udviklerne hos 3M og Xerox og åbnet deres øjne for at deres maskiner kunne bruges til andet end kontorarbejde. Om hendes deltagelse på de legendariske udstillinger »Software« (1970) på The Jewish Museum i New York City og »Electra« (1983) på Musée d'art moderne de la ville de Paris. Om hvordan hun sammen med kunstnerkollegaerne Les Levine og Stan Vanderbeek udforskede de konceptuelle og visuelle muligheder i den moderne teknologi. Og jeg kunne fornemme, at hun kun lige var begyndt fortællingen om sit lange liv. I en associativ strøm af erindringer udlagde hun dette liv som ét stort netværk, hvor »alt er forbundet, alt er forbundet«, som hun igen og igen pointerede. Forbundet på tværs af årtier og kontinenter, medier og discipliner,

mennesker og institutioner. Midt i en beretning om, hvordan hendes far havde lært hende, at kunst og videnskab havde samme fundamentale betydning for samfundet, tog hun pludselig en bog frem fra bunken foran hende. »Denne her havde næsten slået mig ihjel.« Bogen – *The Electric Garden. An Inner Landscape Book* – havde Sheridan lavet en nat i 1974 efter, at hun havde eksperimenteret med et sæt til at fremstille kirlianske fotografier. Metoden var ligetil: Man lagde sin hånd på et stykke særligt papir, forbandt papiret til en strømkilde og »maskinen« vil så aftegne konturerne af hånden, som en slags aura. Sheridans kunne imidlertid ikke få det til at virke, og hun prøvede gentagende gange indtil det gik op for hende, at hun havde brugt det forkerte papir. På det tidspunkt havde hun sendt så meget strøm ind i sin krop, at det svimlede for hende, og hun måtte stoppe eksperimentet. Men i stedet for at hvile sig, satte hun sig hen til sit arbejdsbord og skrev og tegnede natten igennem. Hendes tilstand udmøntede sig i mere end tyve sider med fabulerende poesi og surrealistiske billeduniverser. Da hun i 1998 genudgav bogen sammenlignede hun i forordet oplevelsen med det meskalintrip Aldous Huxley beskriver i *The Doors of Perception*. Med den forskel, at hvor Huxley var blevet høj på psykedeliske stoffer, var Sheridan blevet det på elektricitet. Anekdoten gjorde et stort indtryk på mig, og blev det prisme jeg så Sheridans værk igennem. I dramatisk form kondenserede den værket til muligheden for at bruge maskiner – fra

Sonia Landy Sheridan
| **Drawing in Time I** |
(1982), 2014 | Teknik:
Fotografisk print fra
Dysan-disketter på Epson
9900-printer, EASEL-
software af John Dunn,
Z2D Cromemco-computer
og Cat 2-grafikkort |
40,8 × 51 cm

telefaxer og kopimaskiner til computere – til at skabe billeder som åbnede op mod en udvidet sanseverden, der i kraft af teknologien var helt ny og samtidig forbandt sig til nogle nærmest mytologiske forestillinger om at få indsigt i verdens uendelige dybde og rigdom.

De fem prints af Sonia Landy Sheridan, som nu er tilgængelige for Radeerforeningens medlemmer er fra den første serie af billeder hun lavede med computere. De er lavet med de revolutionerende (første!) grafiske software EASEL (1981), der var programmeret af en af de studerende på hendes Generative Systems-program på School of the Art Institute of Chicago, John Dunn. Som hun var med 3Ms og Xeroxs maskiner blev Sheridan inviteret til at teste systemet. EASEL gjorde det muligt at manipulere digitale billeder – at farvelægge, strække, omvende, spejle og kopiere – og var forholdsvist let at bruge. Samtidig havde softwaren

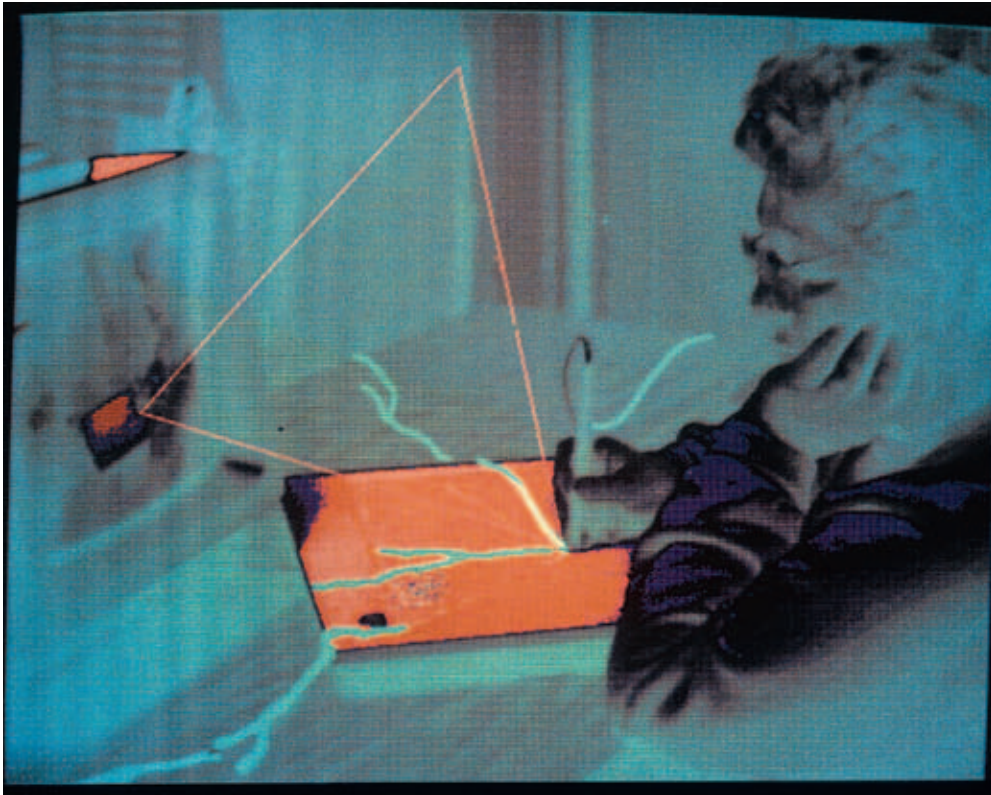
en åben form, som ansprede brugerens egen opfindsomhed til udvikle videre, og det var den opfordring Sheridan udforskede med disse prints. Set-uppet består af et s/h-overvågningskamera, som filmer Sonia siddende foran en monitor eller med ansigt helt tæt op mod monitoren, der viser optagelserne fra kameraet. Monitoren er så forbundet til en computer, som kører EASEL, hvilket gør det muligt for hende at manipulere billederne fra kameraet, at tegne på dem og at køre dem gennem et uendeligt antal farvecykler. Og det er billedet på monitoren, som Sheridan efterfølgende med forskellige teknikker har fotograferet på flere stadier i denne proces (fordi man dengang ikke kunne printe direkte fra computeren).

Der findes så vidt vides ikke andre kunstnere, der før eller siden har lavet denne slags billeder, og det alene gør dem kunsthistoriske utroligt betydnings-

fulde. Ikke bare i forhold til kunstens eksperimenter med moderne teknologi, men i forhold til en mere generel idé om kunst som forestillinger om og visualiseringer af dimensioner af virkeligheden, som man ellers ikke kan se, endside vidste eksisterede. I dette tilfælde, dimensioner åbenbaret af computerens udvidede sanselighed.

Tematisk ligger printene i forlængelse af Sheridans interesse for at afbilde tiden, som et grundlæggende menneskeligt vilkår, som en abstrakt horisont for vores eksistens, perception og tænkning. Allerede inden Sheridan begyndte at bruge computere sagde Stan Vanderbeek til hende, at hun lavede filmkunst, i den forstand, at selvom hendes billeder formelt set var statiske så afbillede de processer, som udfoldede sig i tid ligesom filmen gjorde det. Med computeren fik Sheridan et nyt redskab til at generere billeder af tiden og af mennesket som en figur,

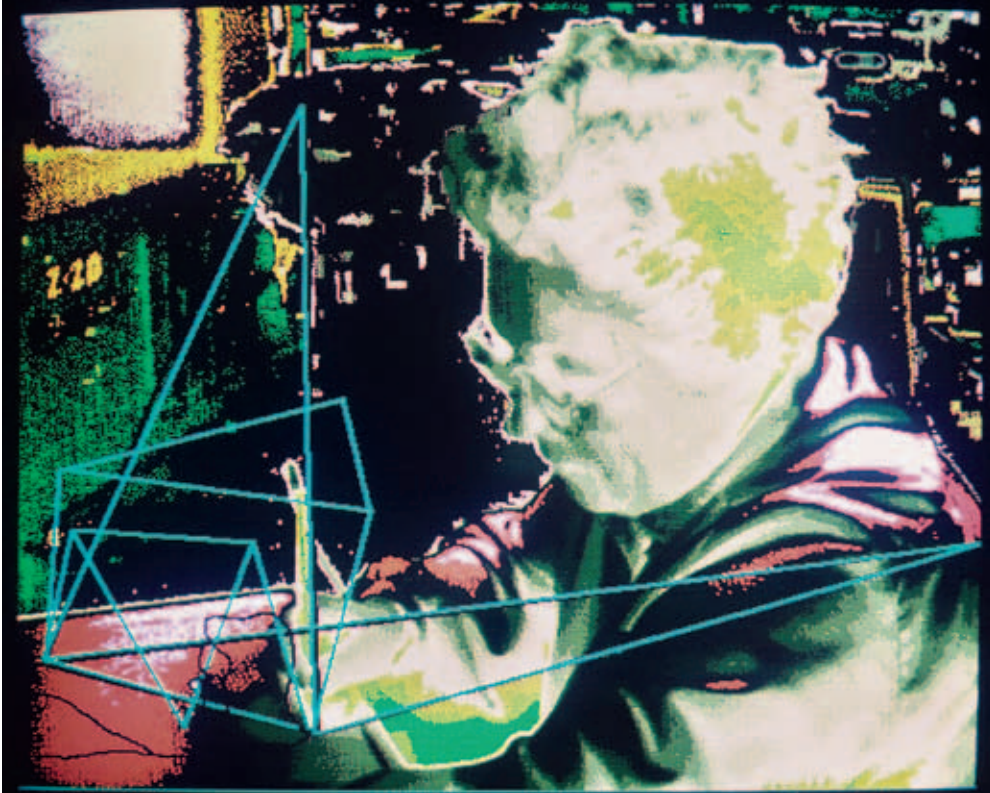

Sonia Landy Sheridan
| **Drawing in Time II** |
(1982), 2014 | Teknik:
Fotografisk print fra
Dysan-disketter på Epson
9900-printer, EASEL-
software af John Dunn,
Z2D Cromemco-computer
og Cat 2-grafikkort |
40,8 × 51 cm

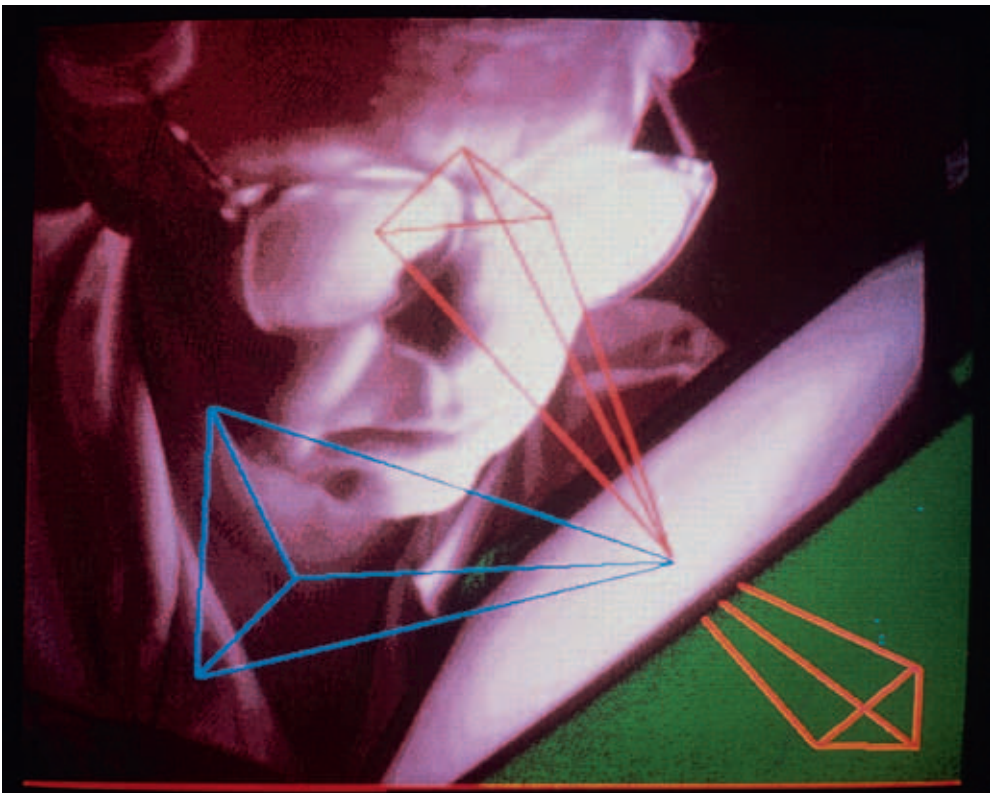

Sonia Landy Sheridan
| **Drawing in Time III** |
(1982), 2014 | Teknik:
Fotografisk print fra
Dysan-disketter på Epson
9900-printer, EASEL-
software af John Dunn,
Z2D Cromemco-computer
og Cat 2-grafikkort |
40,8 × 51 cm

Sonia Landy Sheridan
| **Drawing in Time IV** |
(1982), 2014 | Teknik:
Fotografisk print fra
Dysan-disketter på Epson
9900-printer, EASEL-
software af John Dunn,
Z2D Cromemco-computer
og Cat 2-grafikkort |
40,8 × 51 cm

Sonia Landy Sheridan |
Through the Time Plane
| (1982), 2014 | Teknik:
Fotografisk print fra
Dysan-disketter på Epson
9900-printer, EASEL-
software af John Dunn,
Z2D Cromemco-computer
og Cat 2-grafikkort |
40,8 × 51 cm

der udfolder sig i den. Og disse print dokumenterer på fascinerende vis, hvordan hendes eksperimenter med dette redskab formulerede en vision om computerens æstetiske potentiale, der ikke er dikteret af computerens manual, men er skabt af en kunstnerisk bevidsthed, som er i stand til at anvende maskinen på spekulative måder, den ikke selv kunne forestille sig. Trods det, at det er mere end fyrré år siden hun fremstillede dem, og at teknologien har udviklet sig milevidt siden, er deres afbildning af denne nye verden af kreativ feedback mellem menneske og computer stadig øjenåbnende.

Sonia Landy Sheridan (f. 1925) har gennem sin karriere opnået stor anerkendelse, fx som Guggenheim Fellow og tre gange modtager af støtte fra National Endowments for the Arts. Hun er bl.a. repræsenteret i samlingerne på National Gallery of Canada (Ottawa), Fundación Telefónica (Madrid), San Francisco Museum of Modern Art, The Art Institute of Chicago, Brooklyn Museum (New York City), Intercommunication Center (Tokyo) og 3M Corporation (Saint-Paul). I 2002 donerede Sheridan størstedelen af sit værk til henholdsvis The Daniel Langlois Foundation (Montreal) og Hood Museum of Art (Hanover), som ligger tæt på hendes nuværende bopæl i New Hampshire.

Jacob Lillemose (f. 1974), kurator og kritiker. Han har kurateret de to første soloudstillinger med Sonia Landy Sheridan i Europa: »Visions of the Machine Environment. Pioneering Works by Sonia Landy Sheridan«, Danske Grafikeres Hus, København 2014, og »Imaging with Machine Processes. The Generative Art of Sonia Landy Sheridan«, transmediale, Berlin 2013

Bestilling

Medlemmer kan bestille Sonia Landy Sheridans værker hos foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 2.tv. 1302 København K. Tlf. 4140 3929. E-mail: mail@den-danskeradeerforening.dk. Bestillinger noteres i den rækkefølge de modtages og fremsendes når betaling er modtaget (ekspeditionsgebyr kr. 60). Værkerne kan ses, før eventuelt køb, ved henvendelse til foreningens formand Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Tlf. 2179 3326. E-mail: nielsstarck@gmail.com

Den Danske Radeerforening

Foreningens formål er at udbrede kendskabet til, og interessen for grafisk billedkunst, samt de tilgrænsende billedkunstformer. Dette søges først og fremmest opnået ved udgivelsen af værker af væsentlige nutidskunstnere, fortrinsvis på et tidligt tidspunkt i deres karriere, hvor vi med udgivelsen kan være med til at præsentere kunstneren for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet *Medlemsnyt* hvori vi informerer om udgivelserne, kunstnerne bagved, og om foreningens virke i øvrigt. Foreningen arrangerer også – ved særlige lejligheder – udstillinger med egne udgivelser.

Foreningens ledelse

Foreningen ledes af en ulønnet bestyrelse på 7 medlemmer, som er: Kristina Ask, billedkunstner; Henriette Bretton-Meyer, kunsthistoriker; Christian Foghmar, cand.mag.; Rune Gade, lektor i kunsthistorie ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Københavns Universitet; Nils Erik Gjerdevik, billedkunstner; Ane Mette Ruge, billedkunstner og Niels Starck, arkitekt MAA (formand).

Medlemskab

Medlemsudsendelserne fremstilles i et oplag på max. 400. Det betyder, at vi for tiden desværre ikke optager nye medlemmer. Det er muligt at blive skrevet

venteliste. Henvendelse herom sker til foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 2.tv. 1302 København K. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@danskeradeerforening.dk eller eventuelt til formanden: Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1853 Frederiksberg C. Tlf. 21 79 33 26. E-mail: nielsstarck@gmail.com

Medlemskontingentet udgør 480 kr. årligt. Som medlem modtager man to gange om året gratis én udgivelse og ret til at erhverve andre af foreningens udgivelser til medlemspris. Sammen med hver medlemsudsendelse følger foreningens blad *Medlemsnyt*.

Næste medlemsudgivelse

Bestyrelsen forventer, at kunne udsende den næste medlemsudgivelse i maj 2015.

www.dendanskeradeerforening.dk

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde oplysninger om foreningen, dens historie og virke. Her ses afbildninger, og omtale, af et stort antal af tidligere udgivne grafiske- og fotografiske værker, originale papirarbejder og bøger.

Der er også oplysninger om Arthur Køpckes Mindefond der er stiftet af foreningen i 1980 med det primære formål at yde støtte til progressive danske og udenlandske kunstnere. Fonden har senest uddelt en legatportion på Arthur Køpckes fødselsdag, den 26. november 2013. Den gik til den svenske kunstner Karl Holmqvist. Tidligere legatmodtagere er Lawrence Wiener, Lars von Trier, Albert Mertz, Martin Kippenberger, Kirsten Dehlholm, Hanne Darboven og Henrik Olesen m.fl.

Generalforsamling

Foreningen holder ordinær generalforsamling, tirsdag, den 24. februar 2015, kl. 19 på foreningens adresse Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Dagsorden i henhold til foreningens love.